

Marokko

GEOGRAFIE

Marokko heeft een oppervlakte van 446.550 km² (de Westelijke Sahara niet inbegrepen), ruim 14 keer zo groot als België. De territoriale grenzen van Marokko lopen langs de Westelijke Sahara en Mauritanië in het zuiden en Algerije in het oosten. Aan de west- en noordzijde grenst Marokko respectievelijk aan de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee, alsook voor een klein deel aan Spanje (de enclaves Ceuta en Melilla).

De grens in het zuiden is een bron van spanning. Sinds 1979 houdt Marokko de Westelijke Sahara bezet en tot vandaag is deze grens nog niet duidelijk gedefinieerd.

De hoofdstad is Rabat.

KLIMAAT

Marokko wordt verdeeld in vier grote klimaatgebieden:

- Midditerraan klimaat in Noord-Marokko
- Atlantisch klimaat in het westen van Centraal-Marokko
- Landklimaat in het bergachtige oosten van Centraal-Marokko
- Woestijnklimaat ten zuiden van de Hoge Atlas.

Langs de kusten is de temperatuur het hele jaar door zacht en gelijkmatig. Hoe verder landinwaarts, hoe groter de temperatuurschommelingen, zowel tussen dag en nacht als tussen zomer en winter. In de zomer stijgt de temperatuur in het laaggelegen binnenland overdag aanzienlijk, terwijl het 's avonds sterk afkoelt. In de Hoge Atlas komen de maxima in de zomer zelden boven de 20°, terwijl de nachtelijke temperaturen in de winter tot vele graden onder 0 kunnen dalen.

Van de winden die in Marokko frequent waaien, dienen vooral de zeewinden vermeld te worden. Die zijn vochtig en over het algemeen zacht. Daartegenover staan de droge en krachtige continentale winden uit het oosten en zuiden. De Atlas beschermt het Atlantische laagland tegen de droge woestijnwinden uit de Sahara.

De neerslag vermindert van noord naar zuid en van west naar oost. De meest regenrijke zone, met meer dan 800 mm neerslag per jaar (iets meer dan in België) is de westelijke Rif en de Atlantische zijde van de Midden-Atlas. De andere kustvlakten, de westelijke hoogvlakte, de rest van de Midden-Atlas en de gehele Hoge Atlas hebben tussen de 400 en 800 mm neerslag per jaar. De rest van het land blijft beneden de 400 mm en de woestijngebieden zelfs onder 100 mm. Sneeuw valt slechts bij uitzondering op een hoogte tussen de 600 en 1000 m. Boven de 2000 m hoogte blijft het sneeuwdek twee tot drie maanden lang liggen in het Rif en drie tot vier maanden lang in het noordelijke gedeelte van de Midden-Atlas. In de Hoge Atlas tenslotte kan de sneeuw zes maanden blijven liggen.

Gemiddelde temperaturen in Marokko (www.weatherbase.com):

Marrakech

Gemiddelde dagtemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
17	19	22	23	26	30	36	36	32	26	22	18

Gemiddelde nachttemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
6	8	10	11	13	16	20	20	18	15	11	7

Gemiddelde neerslag in cm

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
---	---	1	2	5	12	26	26	17	4	---	---

Ouarzazate

Gemiddelde dagtemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
18	20	23	27	31	36	40	38	33	27	22	17

Gemiddelde nachttemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
1	3	6	10	13	16	20	20	16	11	7	2

Gemiddeld aantal neerslagdagen

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
		1						1	1	1	1

Casablanca

Gemiddelde dagtemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
16	17	17	18	20	22	25	25	25	22	20	17

Gemiddelde nachttemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
8	10	10	11	14	17	20	20	18	15	12	10

Gemiddelde neerslag in cm

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
5	5	5	3	2	/	/	/	/	3	6	7

Essaouira

Gemiddelde dagtemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
17	17	17	18	18	20	20	21	21	20	19	18

Gemiddelde nachttemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
12	13	13	14	15	17	18	18	18	17	15	13

Gemiddeld aantal neerslagdagen

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
7	7	6	5	3	1	/	/	2	4	7	7

Tanger

Gemiddelde dagtemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
16	16	17	18	21	24	28	28	27	22	19	17

Gemiddelde nachttemperatuur

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
8	9	10	11	13	16	18	19	18	15	12	10

Gemiddeld aantal neerslagdagen

Jan.	Feb.	Maart	Apr.	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
10	11	10	11	6	4	2	2	3	9	10	12

STAATSVORM

Volgens de grondwet van 1972, gewijzigd in 1992 en in 1996, is Marokko een 'constitutionele, democratische en sociale monarchie' met erfopvolging in de mannelijke lijn. Koning Mohammed VI is staatshoofd, opperbevelhebber van de strijdkrachten en hij draagt tevens de religieuze titel 'bevelhebber van de gelovigen'.

BEVOLKING EN TAAL

Marokko telt ongeveer 34.860.000 inwoners (schatting van juli 2009). De snelle bevolkingsaan groei en de luttele bestaansmogelijkheden op het platteland, zorgen voor een onstuitbare trek naar de steden en naar het buitenland.

De Berbers vormen de oorspronkelijke bevolking van Marokko. Zelf noemen ze zich Imazighen of 'vrije mensen'. De Marokkaanse overheid stelt geen aparte statistieken op voor de Berbers. 99,1% van de Marokkaanse bevolking is Arabier-Berber, 0,2% is joods en 0,7% is van een andere afkomst.

Zoals in heel de Arabische wereld is de officiële taal het Standaard Arabisch, dat gebruikt wordt in de literatuur, de media en het onderwijs. Het is de moderne versie van het Klassiek Arabisch, de taal waarin de Koran werd geschreven. In het dagelijks leven wordt echter een (enkel gesproken) versie van het Arabisch gehanteerd die erg van het Standaard Arabisch verschilt. Bovendien heeft 30 à 40% van de bevolking als moedertaal het Berbers, een taal die aan het Oudegyptisch verwant is. Tenslotte is Frans de tweede officiële taal in Marokko en heeft een zeer belangrijke plaats behouden in handel, administratie en onderwijs.

ECONOMIE

De Marokkaanse economie kent dezelfde problemen als die van de meeste landen in ontwikkeling: een snel groeiende bevolking, een voor de industriële ontwikkeling te kleine binnenlandse markt en

gebrek aan gekwalificeerde arbeidskrachten. Ongeveer 45% van de bevolking is tewerkgesteld in landbouw en veeteelt, 35% in de dienstensector en 20% in de industrie. De belangrijkste industrietakken zijn: ontginning en verwerking van fosfaten en fosfaatderivaten, petroleumraffinaderij, textiel- en lederbedrijven, bouw en toerisme.

Zo'n 15% van de bevolking leeft onder de armoedegrens.

In 2008 kreeg Marokko goede punten van het IMF op het vlak van economische ontwikkeling en efficiënt monetair beleid en werd het een voorbeeld genoemd voor de regio.

GODSDIENST

98,7% van de bevolking is soennitisch moslim en 1,1 % is christen en 0,2% is joods.

Islam algemeen:

'Islam' betekent: zich onderwerpen aan de wil van de ene God (het Arabische woord voor God is Allah). Het heilige boek van de islam is de Koran, die in de 7de eeuw over een periode van 23 jaar door God via de aartsengel Gabriël aan de profeet Mohammed werd geopenbaard. Een aanvulling op de Koran is de Sunnah ('pad'), de daden en de uitspraken van de profeet Mohammed.

De vijf pilaren van islam zijn verplichtingen die een moslim moet nakomen om een goed en verantwoord leven te leiden en het pad naar de hemel te effenen. Ze vormen het kader waaraan de gelovige zijn dagelijks leven kan ophangen, met behulp waarvan hij zijn geloof in de praktijk kan omzetten.

- De geloofsbelijdenis: er is slechts 1 God en Mohammed is de profeet van God.
- Vijf keer per dag bidden in de richting van Mekka en op gestelde tijden (afhankelijk van de stand van de zon), waartoe in islamitische landen wordt opgeroepen door de muezzin vanaf de minaret van een moskee.
- Het geven van geld aan liefdadigheid.
- Vasten tijdens 'ramadan', de negende maand van de moslimkalender.
- Een bedevaart maken naar Mekka, de heilige stad van de islam in Saoedi-Arabië.

Er zijn ca. 1 miljard moslims. Het verschil tussen soennieten (ca. 85%) en sjiieten (ca. 10%) is dat ze het oneens zijn over de opvolging van de profeet Mohammed. (De resterende 5% wordt gevormd door kleinere sekten.) Godsdienstbeleving varieert sterk van land tot land of zelfs van streek tot streek. De islam die beoefend wordt in Indonesië is heel verschillend van die in Saoedi-Arabië, of Kazakstan of Iran of Marokko.

Zijn alle moslims radicalen? Uiteraard niet! Het geloof is, net zoals dat in het westen vroeger het geval was, (nog) sterk geïntegreerd het dagelijks leven, in gezin en maatschappij. Maar ook de gemiddelde moslim streeft, net zoals de gemiddelde christen, gewoon een goed en comfortabel leven na.

Islam in Marokko:

De islam is de staatsgodsdienst en de grondwet garandeert vrijheid van religie. De Marokkaanse koning draagt de titel "amir al-mu'minin" (bevelhebber van de gelovigen).

Voorop het platteland is de islam diep doorgedrongen in alle aspecten van het dagelijks leven. Vermengd met de 'officiële' islam leeft er een sterk volksgeloof, waarbij aan 'maraboes' of heiligen een zekere kracht wordt toegeschreven die kan helpen bij genezingen, ziekten, vruchtbaarheidsproblemen enz. Sommige heiligen worden vereerd omdat zij afstammelingen zijn van de profeet Mohammed. Aan anderen worden dan weer miraculeuze daden toegeschreven. In heel Marokko vindt men kleine heiligdommetjes waar een heilige begraven is of vereerd wordt.

FLORA EN FAUNA

Marokko is, vergeleken met de andere mediterrane gebieden, zeer biodivers. Het land kan worden opgedeeld in drie ecologische zones: het kustgebied van de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan, het berggebied van de Atlas en het zuidelijke woestijngebied.

Flora:

In het noorden tref je de meest uitgestrekte wouden van Noord-Afrika aan, met kurkeiken, cederbomen, pijnbomen en sparren. Vooral de berggebieden aan de Atlantische Oceaan in het noordoosten zijn bosrijk. Hier groeien thuja's, pijn- en arganbomen. Deze laatste zijn elders quasi helemaal verdwenen. Het noordwesten heeft een typisch mediterrane plantengroei met vooral amandel-, citroen- en olijfbomen.

De hoogvlakten in het gebergte zijn begroeid met alfagrassen en op de hellingen zijn hier en daar nog bosrestanten te vinden (met o.a. de Aleppo-den). Boven de 2000 m vind je een alpine vegetatie. In het zuiden groeien enkel dadelpalmen in de oases, en cactussen en laurierbomen in de beddingen van de oeds of rivieren. Naar het zuidwesten toe krijgt de vegetatie een meer tropisch karakter door het voorkomen van cactusachtige euphorbia- en acaciasoorten. Marokko heeft 10 nationale parken en 160 SIBE's (Site d'Intérêt Biologique et Ecologique).

Fauna:

Heel veel van Marokko's wilde zoogdiersoorten zijn uitgestorven (bv. leeuwen, atlasherten), bedreigd (bv. jakhalzen, gazellen, magotapen, monniksrobben) of kwetsbaar (bv. vossen). Zelfs de beschermde berbermakaak heeft het moeilijk ten gevolge van de ontbossing en illegale handel.

Vogelliefhebbers komen dan weer wel uitgebreid aan hun trekken, zowel op het vlak van trek- als standvogels.

De meest voorkomende endemische soorten, dus enkel levend in Marokko, vind je in het rijk der reptielen (adders, gekko's, hagedissen).

Dieren die je in Marokko het vaakst zult zien, zijn ezels, geiten en schapen.

FORMALITEITEN

Reispas:

Op de website van het Ministerie van Buitenlandse Zaken kan je het volgende lezen: *"Een Belgische identiteitskaart wordt aanvaard voor een georganiseerde reis voor een groep bestaande uit minimum 8 personen die samen in Marokko aankomen (maar die elkaar niet hoeven te kennen), waarbij de reservatie en (vooraf)betaling van vliegtuigticket en hotel kan worden bewezen met een voucher afgegeven door het reisbureau of de tour operator."* **Wij vragen onze deelnemers echter met aandrang om zich in het bezit te stellen van een REISPAS** (3 maanden geldig vanaf de datum van terugkeer uit Marokko). Het heeft te maken met het feit dat onze reizen in Marokko buiten het klassieke hotelcircuit vallen en dat onze groepen soms kleiner zijn dan 8 personen.

Een reispas vraag je aan op de dienst bevolking van je gemeentehuis. Contacteer je gemeente om de precieze afgiftetermijn voor een reispas te kennen, maar hou zeker rekening met een tiental dagen. Ook minderjarigen dienen in het bezit te zijn van een reispas. Een reispas (die 5 jaar geldig is) kost € 71 voor meerderjarigen en € 41 voor minderjarigen, evt. aangevuld met gemeentetaks.

Tip:

Maak een kopie van de identiteitsbladzijde van je reispas en bewaar deze apart van je reispas zelf. In geval van verlies of diefstal, kan je op de Belgische ambassade/consulaat vaak sneller worden geholpen. Wie nog een stapje verder wil gaan, kan zijn/haar reisdocumenten inscannen en ze als bijlage naar de eigen online e-mailaccount (gmail, hotmail e.d.) sturen. Indien je één of meerdere dagreizen van de Belgische ambassade/consulaat vandaan zit en er is internet in de buurt, kan je hen alvast de nodige documenten mailen.

GEZONDHEID

Onderstaande informatie is een samenvatting van de aanbevelingen die je kan terugvinden op de website van het Instituut voor Tropische Geneeskunde (www.itg.be). Gezien wij als reisorganisator geen medische bevoegdheid hebben, dien je de verstrekte informatie te evalueren met en je voor meer diepgaande informatie te richten tot een bevoegd arts of medische autoriteit.

Hepatitis A:

Iedereen die buiten Europa reist, ongeacht de duur en de omstandigheden, moet tegen hepatitis A beschermd zijn. Het is een ziekte die wordt overgedragen via voedsel en drank.

DTP-vaccin:

Op reis gaan is verder een ideale gelegenheid om zich in orde te stellen met de DTP-vaccinatie (tegen de infectieziekten difterie, tetanus en polio). Een herhalingsinenting is tien jaar geldig. Voor polio is er levenslange bescherming indien men ooit volledig werd gevaccineerd.

Diarree:

Diarree is een frequent probleem op reis. Zelfs wanneer men in goede omstandigheden reist, ontsnapt men er niet steeds aan. Enkele raadgevingen en de juiste geneesmiddelen in de reisapotheek zijn zeer nuttig.

GELD

De Marokkaanse munt is de dirham. Je mag geen Marokkaanse dirhams in- en uitvoeren. Je kan ter plaatse probleemloos euro's wisselen en in grotere plaatsen als Marrakech, Rabat, Meknès, Fez en Taroudant kan je met een gewone Maestro-betaalkaart geld afhalen bij een bankautomaat.

Voor een recente koers, verwijzen we je naar www.oanda.com (FXconverter).

Opgelet: de gewone debet- of betaalkaarten (genre Maestro) werken niet buiten Europa. Indien je ze toch wenst te gebruiken, kan je bij je bank je kaart op de "witte lijst" laten zetten zodat deze voor een periode van max. 3 maanden ook buiten Europa kan gebruikt worden.

GEBRUIKEN EN GEWOONTEN

Kleding:

Hoewel een populaire toeristische bestemming, is Marokko een conservatief land waar het dragen van lichaamsverhullende kleding de norm is. Schaarse of open kledij (topjes, shorts, enz.) bij onwetende toeristen, zowel mannen als vrouwen, kan de mensen behoorlijk kwetsen. Respecteer in je manier van kleden best de plaatselijke gewoonten, op z'n minst bij bezoek aan religieuze plaatsen. Het is bovendien veel aangenamer én veiliger om luchtige kleding te dragen die ook armen en benen tegen de zon beschermt (T-shirt met mouwen, driekwart- of lange broek, lange rok).

Foto's:

Hoe zou jij je voelen als een toerist ongevraagd een close-up foto van jou zou maken? Mensen zijn nergens toeristische attracties en bovendien is het fotograferen van mensen in sommige culturen taboe. Vraag daarom altijd toestemming om een foto te nemen, breek evt. het ijs met een babbel. Respecteer een 'nee' (en werk dan even verder ook niet stiekem met een telelens).

Fooien:

Fooien zijn geen aalmoezen, maar een welgekomen uitdrukking van waardering voor de geleverde diensten. Bij groepsreizen is het vaak zo dat er overlegd wordt over de fooien en dat de begeleid(st)er het geld ophaalt en het in naam van de groep aan de desbetreffende personen overhandigt.

Eten:

Eten is zeer belangrijk in dit deel van de wereld. Er wordt veel tijd besteed aan zowel het klaarmaken als het opeten. De Marokkaanse keuken is zeer gevarieerd en smaakvol, en er wordt rijkelijk gebruikt gemaakt van kruiden, specerijen, zout en suiker.

Meestal nuttigt men 's middags de hoofdmaaltijd. Het bekendst zijn tajines (stoofpot van vlees, vis of kip met groenten en saus), en couscousgerechten (griesmeel met een ragout van groenten, vlees en bouillon). Andere bekende gerechten zijn harira (een dikke soep met granen die ook als ontbijt wordt gegeten), mechouia (salade van geroosterde paprika en tomaat), briouats (kleine drie- of rechthoekige pakketjes met allerlei soorten vulling) en pastilla of b'stilla (een machtig en feestelijk gerecht met een kruidige vulling van duif en amandelen). Mechoui is een volledig lam of schaap dat in een ondergrondse klei-oven wordt bereid bij religieuze of familiefeesten. Bij elk maal eet men vers brood.

Ramadan:

Als je reis plaatsvindt tijdens de maand ramadan, weet je best dat dit een heilige maand is, tijdens dewelke de profeet Mohammed e goddelijke openbaring ontving. Gedurende 30 dagen zijn van zonsopgang tot zonsondergang spijzen, drank, tabak en seksuele omgang verboden voor alle moslims die de puberteitsjaren hebben bereikt. Enkel zwaar zieken en ouderlingen zijn van de vastenplicht vrijgesteld. Zwangere en zogende vrouwen, zieken die niet in stervensgevaar verkeren, reizigers en mensen die zware arbeid verrichten zijn tijdelijk vrijgesteld, maar moeten nadien, van zodra ze het kunnen, de verloren vastendagen inhalen. Het is een periode van druk sociaal contact, met extra veel familie- en vriendenbezoek om samen, bij zonsondergang, de vasten te 'breken'. Het dagelijks leven komt tijdens de vastenperiode een stuk later in de ochtend op gang en de openingsuren van publieke gebouwen - ook sommige kleinere sites, musea en dergelijke - kunnen

wijzigen. Ook blijven vele restaurants 's middags dicht, waardoor je misschien vaker je toevlucht moet nemen tot een picknicklunch. Van jou als bezoeker wordt gevraagd niet te roken, drinken of eten in het openbaar en het nodige begrip op te brengen voor onze lokale medewerkers die meedoen aan de vasten.

Maar er zijn ook leuke en leerrijke kanten aan de ramadan. In de steden en dorpen is het de moeite waard om de oproep tot het gebed bij zonsondergang te observeren. En 's avonds is er in de straten heel wat meer 'ambiance' dan tijdens de rest van het jaar.

Het driedaags feest dat het einde van de vasten markeert, is 'Ied el Fitr', bij ons Suikerfeest genoemd. Het is qua festiviteit vergelijkbaar met ons kerstfeest en gaat gepaard met het geven van cadeautjes, familiebezoek, lekker eten, nieuwe kleren, enz.

Dit zijn de data van de ramadan voor de komende jaren (de einddata kunnen een dag verschillen van land tot land):

20/7 tot 19/8/2012

9/7 tot 8/8/2013

ELEKTRICITEIT

Marokko heeft een elektriciteitsnet van 220 V. De stopcontacten zijn compatibel met onze stekkers.

REIZEN MET HET VLIEGTUIG: BAGAGE

Ruimbagage:

De bagage die meegaat in de laadruimte moet een label dragen met je naam. Je krijgt een label van Anders Reizen toegestuurd. Breng best ook een identificatie aan aan de binnenkant van je reistas, rugzak of koffer. Thuisadres of adres van het eerste logies hoeft niet vermeld te worden op het bagagelabel; het dient enkel als bijkomende identificatie van je bagage.

Op de meeste vluchten mag je min. 20 kg bagage inchecken. Uit ervaring raden wij echter aan om je bagage te beperken tot 1 stuk en max. 15 kg. Dat maakt het in- en uitladen tijdens transfers een stuk makkelijker en bovendien kan het voorkomen dat je je bagage zelf dient te dragen over korte afstanden, bijvoorbeeld van de bushalte naar het hotel.

Handbagage:

Je mag slechts 1 stuk handbagage meenemen aan boord, eventueel aangevuld met een cameratas, handtas, laptop,... De handbagage moet passen in het bagagekastje in het vliegtuig en mag niet groter zijn dan 55 x 40 x 20 cm.

Veiligheidsmaatregelen voor de handbagage:

Voor alle vluchten uit luchthavens van de EU, Zwitserland, Noorwegen en IJsland gelden de volgende: alle vloeistoffen of semi-vloeibare producten (zoals gel, schuim, tandpasta, lotion, zeep, spray, mascara, lensproduct, ...) moeten verpakt worden in flesjes of houders die geen grotere inhoud hebben dan 100 ml. Je mag max. 10 x 100 ml meenemen, samen verpakt in een doorzichtige en hersluitbare plastic zak met een max. capaciteit van 1 liter. Hetzelfde geldt voor vloeï- of kneedbare eetwaren (zoals paté, honing, jam, choco, zachte kazen, ...).

Reizigers die medicijnen of dieetproducten nodig hebben die niet aan deze voorwaarden kunnen voldoen, dienen hiervoor in het bezit te zijn van een doktersattest. Ook voor babyvoeding wordt een uitzondering gemaakt. Het blijft mogelijk om grotere hoeveelheden drank en parfum te kopen in de taxfreeshops. De gekochte artikelen zullen door de winkelbediendes in speciale verzegelde zakken verpakt worden.

Alle zaken die scherp, puntig en/of potentieel gevaarlijk zijn (wandelstok, zakmes, nagelknipper of –vrij, pincet, schaar, picknickmes en –vork, aansteker, e.d.) mogen evenmin in je handbagage worden verpakt.